

Sinerissami tarnimikkut nappaatillit assigiiaarnerusumik pitsaanerusumillu sullinneqarnissaat anguniarlugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu qanoq iliuseqarsinnaanerit pillugu apeqquaqat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq

Siunnersuuteqartoq oqallisissiamut matumunnga tunuliaqutatut tikkuarpai tarnikkut nappaatilittatsinnut pitsaanerpaamik neqerooruteqarnissamut tunngatillugu unamminartorpassuaqartoq. Uparuarneqartutut tamatta tarnikkut nappaateqalersinnaasuuvugut aamma inoqatitsinni inuunerup ingerlanerani pingasut akornanni ataaseq tarnimigut nappaateqalersinnaalluni.

Napparsimalersut ilaanni tarnikkut nappaat sivisuumik atugaasinnaavoq ataavartuusinnaalluniluunniit. Ilungersunartumik tarnimikkut nappaateqartut arlallit inuusuttuunermanni tarnikkut nappaateqalertarmata amerlanertigut ilaqaqalerluni, ilinniagaqarluni suliffeqarlunilu sunngiffimmilu soqutigisaqarluni nalinginnaasumik inuuneqarnissamut napparsimasumut sunniuteqartarpoq. Tamanna pissutigalugu napparsimasup ilaqaqaanut avatangiisinullu nappaat annertuumik sunniuteqartarpoq.

2010-mi upernaamili tarnikkut nappaatilinnut tunngasuni annertuumik pisoqarsimavoq, taamani ”*Tarnikkut nappaatilinnik sullissinermut tunngasut pillugit nassuiaat*” Inatsisartuni oqallisigineqarmalli. Meeqqanut tarnikkut nappaatilinnut tunngasuni pitsanngorsaanerit, tarnikkut nappaatillit pillugit inatsit nutaaq napparsimasut inatsisitigut inissisimanerannik qulakkeerisoq aamma tarnikkut nappaatilinnik ungasianiit sullissineq maannakkut nuna tamakkerlugu neqeroorutaasoq erseqqissarnissaat pingaarpoq.

Ullumikkut tarnikkut nappaatilinnik pilertortumik ungasianiit sullissinnaanermut periarfissaasup, ukiuni arlalinni ingerlasimasup saniatigut, aamma pilertortuunnginnerusunik napparsimasunik sapaatip akunnikkaartumik nakorsiartitsisarnernik pilersitsisoqarpoq. Tamatuma saniatigut angerlartitsinerit pillugit telemedicinip atorinissaa pisussaannartut isigineqalersimavoq, sinerissami sulisut taamaalillutik A1-imi unitsinneqarsimasunik napparsimasunik tigusinissamut piareersarsimalluarsinnaallutik. Ilaquttanik, napparsimasunik sulisunillu ilinniartitsinermut atatillugu telemedicinip atorineqarnissaa aamma pilersaarutaasimavoq. Tamanna misiliutitut ingerlagallarpoq.

Nunarput maannakkut tarnikkut nappaatilinnik ungasianiit sullissineq pillugu EU-mi suliniummi peqataavoq, telemedicinimi atortut iluaqutigalugit isumakkut nanertisimanermi ilisarsisarneq tunngavigalugu katsorsaaneramik neqerooruteqarsinnaalluni. Suliniummi tassani

aamma Namminersorlutik Oqartussat qarasaasiaqarnermut immikkoortitaaneersut aningaasat atorlugit telemi atortugut nutarterneqarsinnaalersimapput, pitsaassuserlu maannakkut pitsaanerpaajulluni. Naatsorsuutigaara suliniummi tassani peqataanerup napparsimanerpaanut isumakkut nanertisimanerpaanut katsorsaaniissamut neqeroorutit nalinginnaasumik pitsaanerulersissagai.

Kisiannili ”*Tarnikkut nappaatilinnik sullissinerup tunngasut pillugit nassuiaat, 2010*”-meersumi Inassuteqaatit malitseqartinnerinut killiffimmi aamma 2013-2017-mi sulinerup ingerlateqqinnissaanut pilersaarummut siunnersuummi” soorlu uparuarneqartoq suli immikkoortoqarpoq pitsaaningortinneqarsinnaasunik. Siunissami sulinessamut pilersaarummi tarnikkut nappaatilinnik isumaginninnikkut sullissinerup nukittorsarnissaata pisariaqarnera tikkuarneqarpoq, tassa assersuutigalugu inissiat, ilinniartitaaneq suliffeqarnerlu pillugit napparsimasup tamakkiisumik pisariaqartitai pillugit suliat tapertariisillugit aamma ingerlataqarfiit akornanni sulineq, tassa ullumikkut neqeroorutit killeqartarneri kommunillu akornanni assigiinngittarneri nassuiaammii qulaajarneqarmata.

Pilersaarummi inassutigineqarpoq tarnikkut nappaatilinnik isumaginninnikkut sullissineq susinnaanersoq aamma sunik imaqartariaqarnerisq siullermik pingaarnertigut killiliisoqartariaqartoq kiisalu tarnikkut nappaatilinnik isumaginninnikkut sullissinerup suleqatigiinnermut sinaakkusiisoqarluni. Tamatuma kingorna neqeroorutit pillugit inassuteqaatit kommunit aamma namminersorlutik oqartussani naalakkersuisoqarfiit ilaasut peqataaffigisaannik erseqqissarneqassapput. Innarluutillit pillugit inatsit nutarterneqartussanngorpat sulineq taanna ilanngunneqassaaq.

Taamatut oqaaseqarlunga neriuppunga ajunngitsumik oqallittoqassasoq.